

vícenáklady na biopaliva v roce 2011 pro Acta non verba © Tizina

Acta non verba dnes zveřejnila studii o biopalivech

Praha, 31. 1. 2013 – Obecně prospěšná organizace Acta non verba (Acta) dnes zveřejnila studii [LEGISLATIVNÍ RÁMEC A PRAXE V OBLASTI BIOPALIV V EU A USA](#).

Organizace tuto studii zadala na podzim 2012 s cílem shromáždit úvodní přehled stanovisek, názorů a poznatků o problematice používání biopaliv (zejména v dopravě) a popsat jejich vývoj v čase. Studie je zaměřena na zkušenosti a poznatky z Evropské unie a USA a podává také stručný přehled úpravy využívání biopaliv v několika vybraných státech. Je založena na stanoviscích a zprávách vládních a veřejných úřadů a na odborných studiích zaměřených na biopaliva a s jejich pomocí podává popis vývoje této problematiky.

Studie cituje zejména oficiální dokumenty EU, a to včetně těch, které přínos biopaliv zásadním způsobem zpochybňují. Jde například o stanovisko vědeckého výboru Evropské agentury pro životní prostředí (EEA – European Environmental Agency), ze kterého vyplývá, že biopaliva produkují více skleníkových plynů než čistá nafta či benzín. Výbor zásadně zpochybnil a zkritizoval výchozí

předpoklad, že spalování biomasy je „uhlíkově neutrální“, protože se při něm uvolňuje do atmosféry pouze takový uhlík, který z ní byl dříve zachycen fotosyntetickými procesy při růstu rostlin. Výbor poukazuje na skutečnost, že při využití půdy pro pěstování energetických plodin nemůže být taková půda využita pro pěstování plodin pro jiné účely, při nichž by mohl být uhlík z atmosféry zachycován. Pokud se kvůli pěstování energetických plodin nahradí lesní porost jinou kulturou nebo se zpomalí zalesňování, může to vést až ke zvýšení koncentrace CO₂, protože ten by jinak mohl být zachycen v důsledku přírůstku lesní hmoty. Pokud se energetické plodiny pěstují místo potravinářských, může to vést buď k nedostatku potravin, nebo ke zvýšenému uvolňování CO₂, pokud se kvůli pěstování potravinářských plodin změní využití půdy. Aby mohlo využití energie z biomasy přispět ke snížení koncentrace CO₂, muselo by podle výboru dojít buď k celkovému zvýšení růstu rostlin, aby byl dostatek plodin pro energetické účely při pokrytí ostatních potřeb lidstva, nebo by musela být energie získávána výhradně z odpadů, které by jinak tak jako tak při rozkladu uvolnily CO₂ do atmosféry.

Univerzitní profesor [Ing. Miroslav Kutílek, DrSc](#) má na biopaliva kritický názor a přirovnává koncept biopaliv k honu za létajícími talíři. Acta exklusivně získala jeho vyjádření: *„Dlouhodobá politická akce s biopalivy je založená na dvou základních omylech. Prvním omylem jsou opakovaná tvrzení, že současné globální oteplování je způsobené spalováním fosilních paliv a tedy antropogenní produkcí CO₂. Tato mylná hypotéza byla a je šířená politickými institucemi založenými a podřízenými OSN. Nikoliv nevýznamné skupiny vědců oponují těmto tezím ať již mnohými provoláními, tak publikacemi. Nechybí ani porovnání současné hysterie s neblaze proslulým honem za létajícími talíři. Z mnoha opozičních argumentů vybíráme: Současné oteplování vrací globální teploty zpět na průměrné hodnoty za celý holocén, tedy období nejvyspělejší existence Homo sapiens. Jinými slovy od největší revoluce v dějinách lidstva, od zavedení zemědělství. V tomto období zhruba 12 000 let bylo kolem 9 teplých period s teplotami vyššími než současná, a kdy koncentrace CO₂ příliš nekolísala, byť byla nižší než dnes. Rozvoj prvních civilizačních center byl vždy spojený s výkyvy klimatu směrem k oteplování. Podrobná diskuse o sedmi faktorech – a nikoliv jen o skleníkovém efektu – působícími na klimatické změny je v odborné literatuře. Přitom je negován fakt, že každé spalování organické hmoty způsobuje uvolňování CO₂ a dokonce na výrobu jednotky energie je nutné spálit víc čerstvé organické hmoty, tedy biopaliv, než při spalování uhlí. Spalováním biopaliv se tedy produkce CO₂ nesníží. Druhým základním omylem je ekologická zátěž krajiny. K základním prvkům tvorby ekologicky „zdravé“ krajiny patří půdy. Velkoplošné monokultury plodin poskytujících produkty na výrobu biopaliv způsobují degradaci půd, postupně snižují jejich kvalitu, tedy jednak úrodnost, jednak odolnost proti vodní i větrné erozi. Na uvedených negativních vlastnostech se silně podílí značně snížená biodiverzita v degradovaných půdách, což vede na příklad k šíření závažných rostlinných chorob. Ekologická varování o nebezpečích spojených s poklesem biodiverzity by měla tedy být zaměřená nejen na makrodiverzitu, ale také na mikrodiverzitu. Z tohoto ekologického pohledu je rozvoj produkce biopaliv jedním z nejvýznamnějších ekologických škůdců.“*

I u nás mají výrobci paliv od roku 2007 povinnost tyto složky přimíchávat. Od 1. 6. 2010 je jejich podíl zákonem stanoven na 4,1 % pro benzín a 6,0 % pro naftu. Podle organizace Acta je nanejvýš pravděpodobné, že biopaliva jsou jen zbytečným okrádáním motoristů. Benzín je jen díky nim dražší asi o 30 haléřů a nafta dokonce o 40 haléřů na litr. Průměrný motorista tak v roce 2011 vydal na údajné zachraňování ledních medvědů přibližně 450 Kč.

Podle Acta je k celkovému účtu za biopaliva třeba připočítat ještě přibližně jednu miliardu korun. Tolik stát trátí na tom, že jsou biopaliva jako E30 a E85 z velké části osvobozena od spotřební daně. A tak stát například v roce 2011 nevybral daně ve výši 1,068 miliard korun. Ředitel Acta Ing. Vojtěch Razima dodává: *„Nejen my patrně nepochybujeme, že stát si tuto ztrátu vykompenzoval na jiných daních. A tak za biopaliva platíme všichni, a nikoliv jen motoristé, kteří by si to podle ekologů možná zasloužili. Nás všechny tahle legrace přijde ročně skoro na 4 miliardy korun. Ať chceme, nebo ne. A pokud se nic nestane, bude ještě hůř. V roce 2020 by nás měla biopaliva stát přibližně dvakrát tolik. Podle EU budou muset automobilová paliva v roce 2020 obsahovat dvakrát tolik biosložky, tedy 10 %.“*

Studii [LEGISLATIVNÍ RÁMEC A PRAXE V OBLASTI BIOPALIV V EU A USA](#) pro Acta provedla renomovaná poradenská společnost Berman Group. Berman je mezinárodně působící česká firma, která se specializuje na odbornou technickou asistenci a konzultační služby v oblasti ekonomického rozvoje. Mezi její klienty patří česká i zahraniční ministerstva. Její práci je tak podle Acta těžké zpochybnit.